

Отъ бивуака отидохъ да разглѣдамъ Казанлъжкѣ.

Прѣди всичко, влѣзохъ въ женския мѣнастиръ, въ двора на който имаше нѣколко още прѣсни гробове, надъ които стърчаха голѣми черни кръстове, съ надписъ — „На падналитѣ въ биткитѣ офицери“. На тия кръстове, азъ прочетохъ имената на Полковникъ графъ Роникера и Штабсъ Кап. Шипилева.

По срѣдъ двора има една малка черквица. Постройкитѣ, въ които се помѣщаваха калугерицитѣ бѣха низки и едноетажни. Отъ женския мѣнастиръ трѣгнахъ по единственната права улица, която минава прѣзъ центра на града. Улицата постепенно се расширява, а въ центра на града образува една площадъ, наричана Кюль-Боклукъ. Тукъ е най добрата частъ на града, населена изключително отъ Българи, тукъ се виждаха добри и солидни постройки, но все Турски образецъ — съ множество единъ до другъ прозорци и високи стѣни.

Отъ источната частъ на площадъта се започваше Турската чаршия и махала. При влизанieto ми въ тѣзи послѣдната, — азъ не видѣхъ картини, подобни на Свищовскитѣ и Търновскитѣ: разграбването и съсипването на Турскитѣ дюкени. Напротивъ, тукъ всичкитѣ Турски къщи и магазини бѣха уцѣлѣли, и имота имъ бѣше запазенъ. Наистина, въ врѣме на боя и слѣдъ него, и тукъ бѣха станали насилия, но благодарение на распоредителността на началството, реда е билъ запазенъ. Жертва на тѣзи насилия бѣха станали нѣколко Турски и Български магазини, които били изгорели заедно съ стокитѣ. Говореше се, че самитѣ Турци подпалили дюкенитѣ си, само и само да не попадне стоката имъ въ рѣцѣтъ на ненавистнитѣ имъ „гяури“.

Казанлъжскитѣ Турци не избѣгали. И сега свободно си ходяха изъ града, а, най повече, се събираха прѣдъ портитѣ на купчини и угрижено се разговаряха, но щомъ сглѣдваха офицеръ, или войникъ изведнѣжъ прѣкъсваха, приемаха почтително покорна поза, туряха си рѣцѣтъ на гърдитѣ и съ покорность глѣдаха на земята. Но подъ тѣзи вън-